

19.1.2026

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö VN/26633/2024

Valtiovarainministeriön lausunto perustuslain 10§:n tarkistamista valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa perustuslain 10§:n tarkistamista valmistelleen työryhmän mietinnöstä. Valtiovarainministeriö lausuu erityisesti mietinnössä ehdotettujen perustuslain 10§:n 3 ja 4 momenttien muutoksista liittyen uhkaperustaisen rikostiedustelun mahdollistamiseen.

Perustuslain 10 §:n 3 ja 4 momentteja ehdotetaan muutettavan siten, että niissä mahdollistetaan perusoikeusrajoitus tiedon hankkimiseksi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumiseksi. Käytännössä muutoksella mahdollistettaisiin kotirauhan suojaan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan puuttuvien rikostiedustelu-toimivaltuuksien säätäminen.

Valtiovarainministeriö toteaa, että perustuslain 10§:n 3 ja 4 momentin muutoksilla on vahva yhteys sisäministeriön rikostiedustelulainsäädäntöä valmistelevan hankkeen työhön, jossa poliisille ollaan säätämässä rikostiedustelua koskevat toimivaltuudet, eli uhkaperustainen vakavaan rikollisuuteen kohdistuva rikostiedustelu.

Valtiovarainministeriön hallinnonalalla asialla on tärkeä merkitys myös Tullille ja Tullin vakavan rikollisuuden torjuntatyölle. Valtiovarainministeriö ja Tulli ovat osallistuneet tähän sisäministeriön hankkeeseen ja tarkoitus on, että vastaavat rikostiedustelutoimivaltuudet säädetään myöhemmin myös Tullille ja Rajavartiolaitokselle.

Valtiovarainministeriössä on käynnistetty hanke Tullin rikostiedustelu-toimivaltuuksien säätämiseksi, jonka ensimmäisessä vaiheessa on poliisia vastaavasti tarkoitus säätää niistä rikostiedustelutoimivaltuuksista, jotka eivät edellytä perustuslain 10 §:n muuttamista ja toisessa vaiheessa, perustuslain 10 §:n muuttamisen jälkeen, niistä rikostiedustelutoimivaltuuksista, jotka mahdollistavat kotirauhan suojan ja luottamuksellisen viestin salaisuuden rajoittamisen tiedon hankkimiseksi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavan vakavan rikollisuuden torjumiseksi.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden kasvavan uhan torjuminen edellyttää tehokkaiden rikostiedustelu- toimivaltuuksien säätämistä poliisille ja soveltuvin osin myös Tullille ja Rajavartiolaitokselle. Valtiovarainministeriö kannattaa näin ollen perustuslain 10§:n muuttamista koskevia työryhmämietintöön sisältyviä ehdotuksia ja pitää niitä hyvin perusteltuina.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Terhi Järvikare

Neuvotteleva virkamies

Jere Lumme

VN/26633/2024-VM-40

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: